

Reprodüktif Adalet için

Biyopolitik Tribünlere **Kırmızı Kart**

Duruş Metni

13 Nisan 2024 tarihinde oynanan Sivasspor-Fenerbahçe karşılaşmasında futbolcuların sahaya, **“Doğal olan normal doğumdur, tıbbi olarak zorunlu olmadıkça sezaryen sağlıklı değildir”** pankartıyla çıkması, **reproduktif sağlık ve haklara yönelik** olarak sadece tıbbi değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet normlarına yaslanan, kadının doğum hakkını sınırlandıran politik bir beyan niteliğini taşımaktadır.

Bu olay; **futbolun eril yapısının, egemen güç söylemleri ile birleştiğinde** kadın doğurganlığına ilişkin bireysel karar hakkı göz ardı edilerek, **‘kamuya ait ve erkeklerce temsil edilen bir mesele’** haline getirildiğinin somut bir örneğidir. Oysa biz biliyoruz: **Kadın doğurur, ama karar da verir.**

Kadının Doğum Deneyimi: Kamusal Gösteri Nesnesi Değil, Bireysel Hak Alanı

Dünya Sağlık Örgütü, doğum tercihlerinin tıbbi endikasyonlara dayalı olduğu kadar, bireyin rızası ve özgür iradesi ile şekillenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu durum doğumu yalnızca biyolojik bir süreç olarak değil, **fiziksel, psikolojik, kültürel ve sosyal olarak deneyimlenen bir yaşam olayı** haline getirmektedir. Bu doğrultuda kadınların, **vajinal ya da sezaryen- yalnızca hekimin rehberliğiyle değil, kadının bilgilendirilmiş onamı ile belirlenmesi** gerekliliğinin tekrar altını çizmek istiyoruz.

“Normal” Doğum Söylemi: Dilin Politikası, Bedenin Tahakkümü

“Normal doğum” kavramı, tıbbi terminolojinin ötesine geçerek kadınlara **sabır ve itaat üzerinden yüklenen kültürel anlamları** pekiştirirken; **sezaryen gibi alternatif doğum biçimlerini patolojik ya da “kaçış” olarak kodlanmasına** yol açmaktadır. Bu bağlamda “normal doğum” ifadesi, doğum sürecini **bireysel tercihlerden soyutlayan ve kadınların deneyimlerini değersizleştiren bir ideolojik araca** dönüşmüştür.

Biyopolitik Tribünler ve Erbilmişlik (Mansplaining)

Sivasspor - Fenerbahçe maçındaki olayda, kadınlara ait bir yaşam pratiğine dair söylem, erkek sporcular ve kurumlar eliyle sunulmuş; kadınların deneyimleri, bilgileri ve hakları göz ardı edilmiştir. Bu durum **eril ve hegemonik bilgi üretiminde erbilmişlik (mansplaining)** aracılığıyla **futbolun nasıl araçsallaştırdığını gösteren önemli bir gösterge** olarak da not edilmektedir. Bu doğrultuda futbol tribünlerinin eril karakteri, **beden politikalarının, erkeklik ve iktidar ilişkilerinin yeniden üretildiği ve yaygınlaştırdığı elverişli bir araç** haline geldiğini göstermektedir.

Regl Çemberi ve FEMPACT Sağlık Etki Grubu'ndan bir Hatırlatma;

Regl Çemberi ve FEMPACT Sağlık Etki Grubu olarak Sivasspor - Fenerbahçe karşılaşmasını 'Reproduktif Adalet' bağlamında ele alıyoruz. Reproduktif Adalet; **sınıfsal konum, ırk, engellilik, göçmenlik statüsü gibi çok katmanlı eşitsizlikler** ile ilişkili olup, **doğumu yalnızca "yöntem" düzeyinde değil, kadının yaşam koşulları ve iradesiyle birlikte ele alınması gerektiğini** vurgulamaktadır.

Sonuç olarak, reproduktif adaletin yalnızca sağlık hizmetlerine erişim değil, bu hizmetlerin **bilgiye dayalı, eşit, onurlu ve cinsiyet eşitliğini gözeten biçimde sunulması** gerektiğini savunuyoruz. FEMPACT Sağlık Etki Grubu Kolaylaştırıcısı Regl Çemberi inisiyatifi ile her bireyin regl, doğum, kürtaj gibi deneyimlerinin damgalanmadan yaşanabileceği bir toplum için çalışıyoruz.

Bedenimin hakemi benim!

FEMPACT Sağlık Etki Grubu & Regl Çemberi
Toplumsal cinsiyet eşitliği için dijital çözümlerle sahadayız.

